RESIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN
DÉPOT LÉGAL

SAM THU MUOI HAI — SỐ THU 2329 — MỖI SỐ: 0$02 — NGAY THU BAY 20 DECEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	(giá lắp hành bản-quán ở tỉnh bản hàng)	Người đem dâu xa	Đất sự Trung kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Cao-mên và các thuộc-địa Pháp	ngoại-quốc
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
51-53, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
1re page : Une seule insertion. . . . 0$15 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$12 la ligne
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Các nhà mĩ-nghệ ta với cuộc đấu-xảo mĩ-nghệ ở Paris sang năm

Ở Paris sang năm có cuộc đấu xảo mỹ-nghệ. Hội-đồng Bắc-kỳ trông nom về cuộc đấu-xảo đã bá cáo các thể lệ đấu xảo cho các nhà mỹ-nghệ ta hay, và đến ngày 22, 23 décembre này thì hội-đồng sẽ thu nhận ở nhà ô-tô trường hội-chợ những đồ của các nhà mỹ-nghệ muốn gửi sang dự cuộc đấu xảo ấy. Thế là các nhà mỹ-nghệ ta lại sắp gặp một khoa thi, mà các đồ mỹ-nghệ của xứ ta lại sắp được một dịp quảng-cáo vậy.

Mà khoa thi này là một khoa thi rất long-trọng, dịp quảng-cáo này là một dịp quảng-cáo rất rộng xa. Các nhà mĩ-nghệ ta, thuỳnh-thoảng cũng vẫn có một khoa thi là những cuộc đấu xảo mĩ nghệ ở Hà-nội; và những đồ mĩ-nghệ trong xứ, mấy năm nay đã đem quảng-cáo ở Hội-chợ Hà-nội cũng nhiều; nhưng đấu-xảo mĩ-nghệ ở Hà-nội chỉ là minh đấu-xảo với mình, chưa phải là một nơi giật giải tranh lèo thật là đích đáng; quảng-cáo ở Hội chợ Hà-nội thì mới là quảng-cáo trong một cõi Đông-dương mình cùng mấy xứ lân-cận, chưa phải là một cái thị trường thật to tát đông đảo, có đủ nhân-sĩ thế-giới để mắt vào. Cuộc đấu-xảo mĩ-nghệ ở Paris sang năm đây, mà mình lấy tư-cách con nhà mĩ-nghệ, đem đồ mĩ-nghệ của mình dự cuộc, là không phải mình thị với mình mà thi với cả thế-giới, không phải quảng-cáo hẹp-hội trong một vùng một chỗ mà quảng-cáo đi cùng cả sáu giống năm châu. Ở giữa đất Paris là cái trung-tâm-điểm của hết thảy cái thế-giới văn-minh sang trọng đời nay, biết bao thầy khôn thợ khéo đều đem hết cái ý tưởng cao-kỳ, cái tâm-tư tinh-tế, cái con mắt lanh lẹn, cái hoa tay khéo-léo mà cùng nhau ganh tị đua tài; nếu có được một cái gì tuyệt phẩm bơn người mà làm cho thiên-hạ biết mặt biết tên, tỏ rạng giống nòi, nở-nang mày mặt, thì thật là biểu-dương được quốc-hoa, tôn trọng được quốc thể của mình một cách cũng rực-rỡ vẻ-vang; ở đời này, một cái mĩ-nghệ tuyệt phẩm không có như cái kiến-giải người mình xưa nay cứ lắm tưởng chỉ là cái danh giá nhỏ mọn của một anh phó thợ đâu, một anh phó thợ mà có được cái mĩ-nghệ siêu quần xuất loại thì cũng có thể kể là cái danh giá cũng siêu quần xuất loại của một bậc thiên-tài, của một dân-tộc có bậc thiên-tài ấy, chẳng kém gì một nhà văn-học có cái trước-tác bất hủ, một nhà chính trị có cái chính-sách phi thường vậy; và những đồ mỹ-nghệ xứ mình, đối với con mắt thẩm mĩ của người ngoài, hẳn như chưa mấy ai đã thèm để ý tới; xứ mình trải mấy nghìn năm bế quan tỏa cảng, đến cái tên đất nước cũng mới từ lúc có dấu chân người Đại-pháp bước tới, thiên-hạ cũng mới biết có một miếng thuộc-địa của người Đại-pháp ở một góc đông-nam châu Á mà thôi, hóa phẩm của mình có cái gì tiêu-thụ ra được đến ngoài thì lại qua tay các kiều-thương mà đổi dạng thay hình thành ra hóa-phẩm nước nào mất, ai đã biết xứ mình cũng có mĩ-nghệ mà hòng ai ham chuộng đến đồ mĩ-nghệ của xứ mình; nay được cái dịp ra hẳn giữa một cái cạnh-trường thế-giới mà cùng với mĩ-nghệ các nước chọi thử một keo, giỏi mà giật được giải tranh được lèo, thì những đồ mĩ-nghệ xứ mình có được cái giá trị cao quí, khắp mọi người trong thế-giới đều mười mắt trông một, mười tay chỉ một, thật không còn có cái cách rao hàng nào mau cho bằng, không còn có cái thuật chiêu hàng nào công-hiệu cho bằng, cái mối hàng tiêu-thụ ở thị-trường thế-giới sau này sẽ không ai dành được phần mình, mà cái quyền lợi của các nhà nghề mình có thể nắm phần chắc được.

Một khoa thi như thế thì các nhà mĩ-nghệ ta lại chẳng nên gắng sức hay sao; một dịp quảng cáo như thế thì các nhà mĩ-nghệ ta lại chẳng nên lợi dụng hay sao? Các nhà mĩ-thuật Tây vẫn thường khen người mình cũng tinh lanh, cũng xảo-tuệ, cũng có cái tư-cách nhà nghề; mà xem ra trong khoảng vài chục năm nay, từ khi tiếp xúc với mĩ-thuật của người Tây, đồ mĩ-nghệ của ta cũng đã có xuất hiện được nhiều mà tiến-bộ mau chóng lắm. Nhưng phong-trào ta đã có câu: Ở nhà nhất mẹ nhì con, ra đường mới biết người dòn hơn ta. Trong cái cuộc đấu xảo này mà mình đắc thắng ra, thì chẳng những cái mối hàng của ta tiêu-thụ ở thị-trường thế-giới được nhiều, các nhà nghề ta được hưởng phần thịnh lợi, mà quốc-hóa của ta cũng nhờ đó mà b êu-dương được một chút, quốc thể của ta cũng nhờ đó mà tôn trọng được một chút, may ra cũng thỉnh cánh chen vai được cùng người thế-giới mà không đến nỗi đeo mãi cái ô-danh liệt-bại cho đến lụn kiếp cùn đời. Nếu trong cái cuộc đấu xảo này mà thất bại ra, thì mĩ-thuật nước mình dành không mong gì có ngày phát-đạt, cái đồ chổi cùn rế rách của một dân mán mọi nào ở Ấn-đô-chi-na bán đảo sẽ không tránh sao khỏi đào-thải trong thị-trường thế giới, quyền lợi thôi đành mất hết mà xú nhục cũng chưa biết đến bao giờ mới rửa sạch được cho. Đáng mong thay! Đem chuông đi đấm nước người, chẳng kêu cũng thử ba hồi lấy danh; thử kêu hay thử tịt, còn tùy theo ở cái tài khôn khéo cùng cái sức cố gắng của các nhà mĩ-nghệ ta đấy.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 19 Décembre 1924

Một đoàn ô-tô thám hiểm

Đoàn ô-tô Hasrdt-Audouin Du breu l toi hỗ Tchad. Lần này là lần đầu có một đoàn ô-tô đi qua toàn các địa hạt thuộc-địa Pháp từ bờ địa trung-hải đến hồ Tchad. Đoàn ấy đi thẳng đến đường xích-đạo.

Đòa Nội-các nước Đức

M. Marx điều-đình để lập tòa nội-các không thành-công. Các nghị viên bàu nên lập một tòa nội-các bằng những người không có chân trong nghị-viện, mà tòa nội-các mới ấy nên theo cái chánh-sách của các đảng cuiết-rang.

Việc cách mệnh ở Albanie

Nghe đâu bọn kẻ nghịch thắng tế. Có tin rằng M Fannoli thủ-tướng Albanie đã đi trốn.

Nước Ý cử hai chiếc chiến thuyền đến bải phận nước Albanie

Bệnh tình quan Herriot

Bệnh-tình quan Herriot đã khá hơn nhiều.

Nước Phanh lan với hội Vạn-quốc

Nước Phan-lan đã kỳ bản án-văn về việc xử đoán các việc phân tranh quốc-tế.

Cavile. ngày 19 Décembre 1924

Một đồn vô tuyến-điện mới ở Phi-luật-tân

Tin Manille, ngày 19. — Hội *Radio corporation d'Amérique* sắp đặt ở Manille một đồn vô tuyến-điện vào bậc trong bốn đồn mạnh nhất thế-giới, có thể t ông tin với tất cả các kinh-thành.

Hội-đồng bài trừ nha-phiến

Tin Genève. ngày 16. — Hội-đồng bài trừ nha-phiến hoãn đến ngày 16 janvier Các đại biểu sẽ hỏi ý bản chánh phủ về việc buôn nha-phiến.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Bãi chức tuần-duy/t sứ

Tin Bắc-kinh, 11 Décembre. — Ngày hôm nay có lệnh bãi chức tuần-duyệt-sứ, từ rày mỗi tỉnh chỉ có một viên đốc-quân mà thôi. Trương-tác-Lâm tự mình từ chức tuần-duyệt sứ Đông-tam tỉnh. nhưng có lệnh nói rằng vì lẽ Mãn-châu ở lân cận với Mông-cổ, và có đường bộ-xa đông-bộ đi qua, nên vẫn ủy cho Trương-tác-Lâm giám đốc việc binh cả địa hạt Mãn-châu, mà Trương thì bổ vào chức đốc-quân Phụng-thiên, con trai Trương là Trương-học-Lương bổ vào chức đốc-quân Cát-lâm và tỷ-tướng của Trương là Ngô-tuấn-Thăng thì bổ vào chức đốc-quân Hắc-long g ang.

Phùng-ngọc-Tường từ-chức lần thứ ba

Tin Bắc-kinh 11 Décembre. — Trương-tác-Lâm từ-chức tuần-duyệt-sứ, thì Phùng lại đưa giấy từ chức một lần nữa là lần thứ ba.

Có tin rằ g trong một tháng nữa, Phùng sẽ đi Nhật-bản. Lại có tin rằng trong một tháng nữa Phùng sẽ được bổ vào nhức ủy viên phải đi xét các vấn đề binh-vụ ở ngoại quốc.

Liệt quốc với Trung-hoa

Tin Bắc-kinh, 10 Décembre. — Trong một tuần lễ nay, liệt quốc ban bạc về cái thái-độ đối với chánh-phủ lâm-thời, Chánh-phủ Trung-hoa cũng dự bị, cho khỏi xảy ra sự không như ý. Vì vậy chánh-phủ Trung-hoa vận-động cho Tôn đừng đến Bắc-kinh vội, đợi cho liệt-quốc trả lời về cái thái-độ của liệt-quốc ra làm sao. Chánh-phủ Trung-hoa rất ngại rằng khi Tôn-Văn tới nơi, đảng cộng-sản lại vận-động kịc -liệt chăng, và đảng cộng-sản biểu-tình hoan nghênh Tôn-Văn thời có hại cho chánh-phủ Trung-hoa.

Bức thư của l ệt-quốc gửi cho Trung-hoa có ý tỏ ý bất bình về cái p ong trào quá-kích ở Trung-hoa. Cứ như cách cổ võ của chánh-phủ Xô-viết và lời tuyên-cáo của Tôn-Văn, thì Trung-hoa không nên công-nhận các giao ước của ngoại-quốc, mà liệt-quốc t i yêu cầu Trung-hoa phải công-nhận các giao ước, mới giao thiệp với chánh-phủ lâm thời.

MỘT ĐỨA BÉ LÊN SÁU TUỔI BỊ CHÓ CẮN CHẾT

Mới đây ở Draney có một đứa bé lên sáu tuổi bị chó cắn chết.

Số là mấy tháng trước đây, M. Louis Nies mua được một con chó cái. Con chó ấy mới đẻ một con chó con, vẫn nuôi cả ở từng hầm nhà.

Một hôm M. Nies đi làm, vợ cũng đi vắng, chỉ có một đứa bé lên sáu ở nhà. Bố mẹ đã dặn con chó đến gần chỗ chó nằm. Nhưng khi bố mẹ không có đấy, đứa bé lại trốn xuống để chơi với con chó con thì con chó lớn bèn vồ lấy đứa bé và cắn nát đùi và vai đứa trẻ ra.

Trong khi ấy người vợ M. Nies trở về nghe thấy tiếng con kêu la rầm rĩ, bèn chạy vào thì thấy đứa bé nằm xống xuợt ra đấy, máu chảy đầm đìa, mà con chó lớn đương ăn miếng thịt đùi của con. Đứa bé đưa vào nhà thương được mấy phút thì chết. Hai con chó ấy đã đem xét có phải là chó dại hay không.

MỘT NGƯỜI HOA-KỲ ĐÓNG THUẾ NHIỀU NHẤT

Nước Hoa-kỳ mới có luật công-bố các thuế bạ, vì vậy các báo có trích đăng danh hiệu các nhà đóng thuế nhiều nhất trong nước.

Trong số các nhà ấy có tên M. Mellon, thượng-thư bộ Tài-chính phải nộp đó 24 triệu quan, M Yack Dempsey võ sĩ, phải nộp 2.200.000 quan; M. Dougl s Fairbanks, 5 600.000 quan; vợ ông ta là Mary Pickford, 650.000 quan; Charlot là một tuồng trò chớp bóng có tiếng, phải đóng 200.000 quan.

Công-ty ô-tô Ford, phải nộp 38) triệu. M. Ford phải nộp thuế thân là 62 triệu. Nương người đóng thuế nhiều nhất là John D. Rochefeller, đóng thuế thân 148 triệu, còn thuế về các công cuộc thương-mại của ông không kể.

HÀI ĐÀM

Kiêu lấy

Có một nhà thuốc xái hay kể truyện Kiêu. Một bữa vừa tiêm thuốc vừa kể :

Thưa rằng : Hôm diệp xích thắng,
Mỗi đêm mỗi điếu lại giẫ ng không ra.
Sớm đào tối mận lân la,
Trước còn hút it sau ra hút nhiều.
Dẫu mà giải-kết tấn điều,
Thời mang cái tẩu mà liều với xe.

Dứt câu chuyện vừa tiêm xong điếu thuốc. Nghe thấy tiếng : sè.... sè.... sè.... sè....

Kim-Xuyên

LỜI ĐÀN BÀ

Tự do kết hôn

Sự hôn-giá ở bên nước mình, là theo phong-hóa Á-đông, sách nho có câu: « phụ mẫu chi hoang, môi chước chi-ngôn, » là nghĩa để quyền cho cha mẹ định-liệu, nhờ lời mối dong mà nên; chớ người con thường không dám tự-tiện, mà lựa chọn lấy, bởi thế mà cũng có chỗ bị cái quyền ức hiếp, không được như nguyện, vì cha mẹ tham chỗ phú-quí, hoặc nể vì sự tình-đ ện với nhau, bừa lời giao-ước trước, về sau thời-sự biến-cải, làm cho đôi lứa kiều-niên không vừa lòng như ý, thành ra cái ái tình không đặng đầm-thắm, nhưng đó là trong số mười p ần ngẫu-nhĩ có một đôi phần chịu t iệt tại đó mà thôi, chớ n ư nhứt luật nếu sai lắm đi hết, thì đạo phu-p ụ còn đâu đến đôi nay, nói giống làm sao dài dặc ra mãi được.

Bây giờ n ững kẻ tân-học hâm-mộ cái lý-thuyết tiến-hóa phương Tây, cho sự hôn-chế làm ngăn trở cái tình độc-lập mới mong lợi dụng hai chữ tự-do, để cho r ông cái quyền phép của mình, mà hòng thi-thố các công việc, để cho ích lợi với đời. Những người học thức đã cao-tuâm thời nọ nói làm chi, còn người tương-tương dở-dở, bắt chước tự-do, thời chỉ làm hại luân-lý, phá trật-tự hết thảy. tự-do mà ra ngoài cái p ạm-vi, quên giới-hạn, thấy người ta tự-do kết-hôn, mình cũng tự-do kết-hôn, chớ không ng i cho chín cái phong-hóa mình với người khác nhau là thế nào; p ong-hóa mình là còn ở vào cái gia-tộc chu-nghĩa, mà phong-hóa người ta thời về xã-hội chủ nghĩa, muốn phục-tòng cha mẹ, còn biết phục-tòng ai.

Đây tôi không nói những người đàn ông con trai, chỉ xin bàn-bạc với chị em đôi lời mà thôi. Nầy, nầy; các chị em ta ơi! việc nam-nữ hôn-giá khi xưa, rất đỗi là cái giáo-dục nghiêm-khắc như thế mà có chỗ sơ-lậu ra làm kẻ còn k ông giữ vững tiết-hạnh nỗi, huống nữa cái dây lễ-nghĩa lỉ mà nới lỏng ra, thì chưa b ết cái hại đến chừng nào là cùng, là vì đàn bà con gái, thường thường đã sẵn mối tư-ương-ám, nhẹ dạ hay tin người, nếu đem các lối tinh-tự quyến-luyến, lại càng để cảm lắm, khi cảm thời không cứu trị cho minh đặng, tơ-tình bối rối, phải xiêu lạc theo đường tà-tịch, hư nết xấu tên một đời, bởi vậy mà cái dây ràng buộc đó, là hạnh-phúc cho chúng ta, bắt-tất phải nước đàn đôi cũ thay mới mà mong tháo cổi hết cả các cái lề-lối thứ-tự của mình ngày trước, mà tìm con đường tắt để đi cho mau, b ết đâu con đường tắt, lại chông gai thập-bội; vả cái sự tự-do kết-hôn, là hai bên trai gái phải cho giàu trí-thức tư-tưởng để đò xét nhau, trong khi giao-thiệp có đủ nghị-lực mà duy trì và quyết-đoán đặng, chớ không thì lầm phải những lời hoa-ngôn xảo-ngữ, giả cách ngọt ngào phỉnh-phờ nhau, thời thêm nguy hiểm cho đường tương-lai, chi khỏi hối-hận; nếu con để quyền cha mẹ chủ-trương, dẫu rủi ro gì nữa, cũng còn có chỗ mà tự-ấy, chớ tự do mà bất đắc chí, đến ngửa tự-sát, bởi cái lòng hồ-thẹn buồn rầu, không biết đổ lỗi vào đâu, mình làm mình chịu, kêu mà ai thương.

Thường thường những tấn bi kịch, diễn ra luôn trên cõi đời này, thực là tại ngộ-nhận bốn chữ tự-do kết-hôn. Than ôi! tự-do kết hôn về phần lợi thì ít, mà phần hại thì không biết bao cơ.

Người mình chưa có t ể sống riêng ra một cái đời, chỉ một cặp uyên-ương với nhau mà vinh hạnh đặng g ầu có sẽ có tính độc-lập, muốn đem mình để ra ngoài vòng thông theo công lệ t ường, thì phải cho có con mắt tinh đời, chí khí cho thanh-cao, nhiên hậu người mới hưởng phần thanh cao. Xưa bên Tàu cũng có một vài c uyện tự-do kết-hôn, mà thành ra giai-thoại, nay biên vào đây để cho rộng sự nghiên-cứu. Song trước phải nên biết rằng : bao nhiêu n ững đám trai gái trước mà sau có thành vợ chồng nữa, là thiên hạ cũng cho là một tiếng tư-hôn, không phải chính phong, mà làm bài học cho ai đặng.

Truyện (Tây-k nh tạp-chí) có chép nàng Trác-Văn-quân là con gái một nhà đại-phú, mười bảy tuổi góa chồng, thấy chàng Tư-mã Tương-như là trang thanh-nhã thiên tài : khi nghe k ủc đàn c ầu-t chàng bèn theo chàng, bỏ hết sự sang giàu sung sướng, cam chịu cực khổ, kết đôi bạn với một kẻ hàn-sĩ. chí khí cũng kiên nhẫn lắm thay. Sau chàng làm đến c ức thượng-khanh.

Nàng Hồng-Phất là người thị-nữ của ông Dương-Tố. Tố làm lễ-tướng nhà Tùy, oai quyền lừng lẫy, trong nước danh nhơn từ khách, ra vào làm môn hạ rất đông nàng Hồng-Phất để con mắt riêng, chọn lựa người trí-kỷ đã lâu, duy một mình ông Lý-Tịnh trong lúc phong trần lạc bạc, mà khí phách hiên-ngang, b ết là kẻ hào kiệt, cảnh khuya tìm tới nhà ngủ, nguyện đính ước trăm năm, cùng nhau non nước bằng ngàn giải dầu sương tuyết mười mấy năm trời, sau quả Lý đặng đại dụng làm một tay lương tá cho nhà Đường!

Thế là phong trần vật-sắc, kén đôi bạn hiền, cũng là thiên-cổ kỳ-tài vậy. Những người tầm thường làm gì bắt chước cho nổi, biết ai là Lý-Tịnh, ai là Tương-Như, hay là bọn đeo mặt nạ, nhận lầm có ngay bay không? Gần đây lại có nghe cái t ếng «Băng-hân » tiên-sinh rất thịnh hành, ai cũng là ông « Băng hân » cả, người con gái nào cũng nàng Cách-Lan cả. Chao ôi! người ta kết giao với nhau cao thượng d ường ấy, mà mình diễn ra một cách để liệt như vậy, ngẫm có buồn cười hay không.

Đạm-Phương nữ-sử (Huế)

(1) Băng hân tiên-sinh về trong tiểu thuyết Thuyền tình bỉ-ai.

VĂN UYỂN

Nợ đời

Đời người trong độ chín mười mươi,
Thấy cảnh trần gian đã chán rồi,
Ngoắt ngoéo đường danh chân ngựa [mỏi,
Dập dềnh bể hoạn chiếc thuyền trôi,
Mây bay ngoài ngõ khi lan hợp,
Sương phủ trên cành lúc sớm mai,
Thua được cờ đời ai đã biết,
Tự do là cái thú hơn người.

Mỹ-xá Ng-văn-Hiếu

Tự vịnh

Ấn ngày hai bữa ở thung dung,
Nắm nắng trăng thu ánh cuội lồng,
Chén khướt không hề câu chuyện nhảm,
Say lè chẳng động bước đi vung,
Đêm khuya đọc sách gan như sắt,
Canh vắng ngâm thơ ruột tựa nung,
Phú quý chẳ tham bần tiện thích,
Nam nhi đến thế cũng hào hùng.

Thanh-lâu tự thán

Kiếp sao đày đọa mãi thanh-lâu,
Càng ngẫm càng thêm ruột rối nhàu,
Đã trải phong trần bao khổ não,
Từng qua mưa nắng mấy năm sầu,
Đào non sớ ấy thôi danh vậy!
Mệnh bạc thân này thế cũng âu,
Hỡi khách cợt giang đau đớn tá?
Riêng mình trần trọc suốt canh thâu.

Chiêm-hóa Triệu-kim-Quy

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 23 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		11	18
—	nhì, —	10	35
—	ba, —	9	72
Thóc hạng nhất,	—	6	60
Bắp ngô	—	7	00

Giá bạc Kể từ ngày 20 Décembre 1924. giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 15

Tin tàu. — Tàu *Réam* chở thư từ sang Pháp sẽ tự Haip ong đi Tourane, Qui-nhơn. Ba-ngòi và Saigon hôm chủ-nhật 21 décembre hồi 6 giờ.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haip ong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối hôm nay.

Cuộc hành-trình của quan Toàn-quyền. — Quan Toàn-quyền không đi thăm mỏ Chợ-điền như đã định trước nữa. Quan Toàn-quyền và Merlin phu-nhân cùng quan quyền Thống-sứ Krautheimer cuối hồ Ba-bể xong, sáng ngày mai sẽ về tới Hanoi.

Xơi cơm sáng xong, quan Toàn-quyền lại lên Tuyên quang và chiều thứ hai thì ngài sẽ về Hanoi.

Việc nghênh-tiếp quan Thống-soái mới. Quan Thống-soái mới của Đông-pháp là ngài Andlauer đến ngày 23 décembre sẽ tới Hanoi.

Quan Thống soái sẽ đi đường xe-lửa. Từ la-ga về đại dinh thì ngài sẽ đi ô-tô, qua những đường sau này : hàng Cỏ, phố Đồng-khánh, đường Rollandes và đường Laubarède.

Các quan võ ở tòa tham-mưu ngài sẽ sắp hàng ở bên tay phải hàng quân ở gần đại dinh, duy chỉ có đội kỵ mã đi dàn xe cùng các hàng tướng tá sẽ có tên định sau thì mới đến ga đón mà thôi.

Các hàng quân đứng bồng súng chào tại trước đại dinh thì sẽ do quan Nguyễn-soái Delbecq quản-đốc.

Các phường nhạc binh sẽ họp tại trước cửa đại dinh, khi quan Thống-soái tới nơi thì cử nhạc. Ngoài những quân lính đóng ở dọc đường thì đội thuộc-địa lại cất một toán quân đứng bồng súng ở trong vườn đại-dinh. Quan Nguyên-soái Beaudoin coi đạo quân Trung Bắc-kỳ cùng đến với quan Thống-soái một lượt.

Vệ khố đỏ thứ nhất cũng phải cắt một toán lính đứng bồng súng chào tại vườn quan Nguyên-soái khi ngài tới nơi.

Chiều 23 này hồi 3 giờ thì làm lễ nghênh tiếp quan Thống-soái tại đại-dinh.

Tin mùa-màng ở Nam-kỳ. — Cứ như bức điện-tín của quan Thống-đốc Nam-kỳ vừa gửi ra thì trong năm 1924-1925 số gạo thu hoạch được 2.252.000 tấn, mà trong năm 1923-1924 chỉ được có 2.143.000 tấn thôi.

Cuộc chợ phiên của hội Hồng-thập-tự. — Ngày mai chủ-nhật hội Hồng thập-tự sẽ mở một cuộc chợ phiên (Kermesse) tại trường Hội-chợ Hanoi ; cách bài trí và xếp đặt đã xong đâu đấy cả rồi.

Ngày mai tất là vui vui vẻ lắm. Vậy bà con ta trong thành-phố, nhân ngày hưu hạ, chớ nên bỏ hoài, nên đến đấy mà thưởng lãm mà mua bán, trước là làm phúc, sau là mua vui.

* * *

Hội-chợ phiên ngày mai 21 décembre sẽ bắt đầu mở cho công-chúng vào từ 14 giờ. Xin nhắc lại rằng có một cái xe nhà của M. Graveraud cho hiện bày tại hiệu Gô-đa sẽ đem đánh số. Ai muốn mua vé số cứ hỏi tại hiệu Gô-đa và nhà in Viễn-đông (Imprimerie d'Extrême-Orient). Giá mỗi vé là năm hào.

Hai chiếc tàu lớn đặc cách ghé bến Bắc-kỳ. Sau khi tàu *André Lebon* ở Saigon đã đi rồi, hãng tàu biển *Messageries maritimes* ở Saigon có báo tin rằng đã được phép cho tàu ấy tạt vào bến Haiphong.

Vì những hành khách ra Trung-kỳ và Bắc-kỳ phải lưu lại Saigon cùng những hành khách đi tàu *Amboise* sắp tới nơi không có chỗ ở tàu *Réam* ; cho nên hãng *Messageries Maritimes* lại xin cho cả tàu *Amboise* cũng ghé vào Haiphong

Cuộc đánh quần thi giải quần-quân tại Bắc-kỳ. — Hội đánh quần *tennis* ở Bắc-kỳ (Tennis Club) ngày nay và ngày mai có mở cuộc thi giải quần quân tại Bắc-kỳ (Championnat de tennis du Tonkin). Nghe tin ấy, hội « Thanh-niên thao-luyện Bắc-kỳ » (Jeunesse Sportive du Tonkin) là hội đánh quần của ta đã sắp sẵn lấy ba bọn giỏi để dự đấu, nhưng hội-đồng trị-sự hội *Tennis Club* lại không cho người Annam dự-cuộc, nói rằng điều lệ hội không có nói đến người Annam bao giờ !

Vậy mà ở Paris cùng các thành-phố lớn bên Âu-Mỹ ta thấy những người ngoại quốc đến dự cuộc là thường.

Trường Canh-nông và trường Thú-y. — Việc quản-đốc trường Cao-đẳng nông-lâm sẽ giao cho quan c ánh Thanh-tra sở Nông-lâm và Súc mục. Ngoại số lương bổng hiện vẫn được lĩnh, thì quan chánh thanh-tra sở ấy lại được phụ cấp đồng niên 1200 đồng là số tiền cấp cho các quan chức kiêm việc quản đốc một trường Cao đẳng mà không thuộc vào ngạch đốc-học thực thụ các trường ấy.

Việc quản đốc trường Thú-y cũng giao cho quan Thanh-tra Thú-y phụ thuộc sở Nông-lâm và Súc mục. Ngoại cái số lương-bổng, quan thanh-tra thú-y lại được phụ cấp đồng niên 1.200 đồng như lệ đã nói trên kia.

Hai trường nói trên ấy theo như Cao-đẳng tổng-quát, vẫn tùy thuộc dưới quyền quan Học-chính tổng-trưởng như các trường Cao-đẳng khác.

Một dịp ít có Đến 24 décembre 1924, có ô-tô đi Hà-giang, các ngài ai biết xin lại số 72, đường Rollandes prolongé sau cửa Nam gần chùa Mgr Eminente) hỏi trước. — Đi một lượt từ Hanoi 20$00 ; Aller et retour 35$00.

Cần người đánh máy. — Cần một người đánh máy thật giỏi, đã làm qua các sở, có chứng-chỉ tốt.

Ai muốn làm thì làm giấy đến xin tại buồng giấy kế-toán sở Máy-điện Hanoi.

Société Indochinoise d'Electricité lại cáo

HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

ĐÃ CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

THỨ BA

Bán ở khắp các hàng sách

Giá 0$15

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$90

油肝丸

安南巴斯德氏魚肝油製造會社

Hội-đồng học-chính Bắc-kỳ. Các viên-chức sau này được cử vào Hội-đồng học chính xứ Bắc-kỳ :

MM. De Saint Michel Dunezat, phó chưởng-lý ; Grawitz, Hội-trưởng phòng Thương-mại, hội-viên hội-đồng Bảo-hộ ; Vayrac, quan phó cai-trị hạng nhất tại phủ Thống-sứ ; Lomberger, giảng-viên hạng tư các trường trung-học-tây, đốc học trường Bảo-hộ ; Trombetta, giáo-học thượng hạng nhì, bậc Sơ-đẳng, đốc học trường Hà-đông ; Nguyễn-thúc-Quỳnh, giáo-học hạng nhì bậc thành-chung, tòng sự tại nha Học-chính.

Các viên sau này cũng được vào hội-đồng kỳ về mọi việc tranh đoan và quan kỳ ở các trường tư-thục :

MM. Poulin François Valentin, giáo học trường Puginier Hanoi, Trần-quang-Cận, giáo học trường tư-thục ở phố Raffenel Hanoi.

Cuộc đấu võ tại nhà chớp bóng Palace. — Đến tối hôm 3 janvier này hội Boxing Club Tonkinois sẽ mở một cuộc đấu võ lớn tại nhà chớp bóng Palace

Trong buổi ấy có một điều mà bà con ta cần biết trước là : M. Demange (là con ông bán vải Demange) là một tay võ sĩ giỏi, đã nhiều phen chiếm giải bên Tây, sẽ đấu với M Frerot là một thầy dạy võ có tiếng ở bên ta.

Như vậy thì bi-nhân chắc rằng cuộc đấu võ hôm mồng ba tháng giêng tây này sẽ là một buổi vui ít có.

Kỳ báo sau [sẽ xin đăng đăng chương-trình của cuộc đấu võ lớn này cùng là giá các chỗ ngồi để các độc-giả chư tôn nhân lãm và để các ngài bâm mộ nghề võ đều biết trước mà đến xem.

Phạm-Thái cai cảo

HỘI BẢO TRỢ TRẺ-CON TÂY LAI VÔ THỪA NHẬN

Ngày mai, chủ-nhật 21 décembre hồi 3 giờ chiều, cuộc sổ số của hội bảo trợ trẻ con tây lai vô-thừa nhận sẽ mở tại phòng giá-thú, tòa Bác-lý, Hanoi.

Đến thứ hai, 22 décembre số nào trúng sẽ tuyên yết

Indochine-Films & Cinémas

33, Boulevard Henri Rivière, 33

HANOI

Sẽ làm phim ảnh « Service Production » của bản-hội ở số 1, Rue de la Sapèquerie, Hanoi, muốn mở-mang về nghề đóng trò chớp bóng ở Đông-Pháp nay theo như các nước. Bản-hội chủ-ý muốn tìm nhiều người bản-xứ thích làm nghề đóng trò để làm phim. Thứ nhất là vai đóng trò buồn cười (comique) mà có thể theo đúng cách điệu như Charlot, Biscot, Lui, vân vân. Ai muốn giúp bản-hội mà thanh nên được nghề thì xin viết thư ngay cho bản-hội.

Cuộc thi câu đối và văn kỷ-niệm. — Chúng tôi là hương-hội làng Xuân-tảo thuộc tỉnh Hà-đông nhờ quí-báo vì lòng công-ích giúp cho cuộc cải-lương hương-chính mà đăng mấy hàng sau này :

Làng tôi nhờ ơn khai-hóa, 15 năm nay, cải-lương tinh-thần dẫu chưa có gì, thực-hành công-ích đã được đôi chút, vậy nhờ các bậc đại-bút nghĩ giúp mười câu đối và một bài văn kỷ-niệm như sau này :

1° Câu đối trường học Pháp-Việt ;
2° Nữ hộ-sinh ;
3° Ấu-trí-viện ;
4° Trường thể dục ;
5° Trường công-nghệ ;
6° Nhà phát thuốc ;
7° Tràng tu giếng thơi (5 cái) ;
8° Sở hội-đồng ;
9° Sở cảnh-sát ;
10° Nhà bia kỷ-niệm (trong các câu đối này, trừ ra câu đối nhà bia kỷ-niệm, chỉ dùng từ 5 chữ đến 7 chữ mà thôi, còn các câu khác thì dùng từ 7 chữ đến 16 chữ là cùng.)

11 Bài văn kỷ-niệm (kỷ niệm các công việc đã nói ở trên kia, và mới đắp một con đường công 4 km. đi xe được, xin dùng độ 400 chữ trở lại)

Câu đối và văn kỷ-niệm thì dùng bằng chữ quốc-âm (chữ Hán cũng được)

Tiền-sự chúng tôi sẽ nhờ các bậc đại-gia điểm duyệt và trích ra một số tiền là 10) đồng, quyền nào được toàn tất cả câu đối và văn kỷ-niệm, xin tạ văn-phòng tứ-bảo đáng giá 50 đồng, còn số 50 đồng thì xin để phân tạ các ngài được một bài câu hoặc một bài văn kỷ-niệm.

Hạn gửi bài xin đến cuối tháng 3 năm 1925 dĩ lý. Những câu đối nào, và bài văn nào trúng tuyển, sẽ nhờ các báo đăng giùm để công đồng lãm.

Cảnh-trí làng chúng tôi : Xuân-sơn, Phượng-linh, Liên-đàm (đầm-sen) Thạch-tỉnh (giếng thơi).

Cảnh-trí tứ bàng : sông Đại-hà, hồ Lăng-bạc, cung cũ Khải-hòa, chợ mới Yên-thái, tỉnh lỵ.

Ngài nào gửi bài xin đề phong-bì như sau này : « Hương-hội làng Xuân-tảo, tổng Xuân-tảo, phủ Hoài-đức, Hà-đông ».

Trong bài xin viết rõ quí-hiệu quí-quán để tiện việc phúc thư.

Hương hội làng Xuân-tảo lại cáo

ĐÃ CÓ BÁN :

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

Tiền-biên và Hậu-biên

Mỗi cuốn giá : 0$90

Mở trường. — Tại các nơi sau này nay sẽ mở ra mỗi nơi một trường Sơ-đẳng Pháp-Việt :

I. Tại thôn Lang-mát, làng Thượng-bang la, tổng Đại-lịch, châu Nghĩa-lộ (Yên-báy)

II. Tại làng Hành-sơn, tổng ấy, châu Nghĩa-lộ (Yên-báy).

III. Tại làng Son a, tổng ấy, châu Nghĩa-lộ (Yên-báy).

IV. Tại tuần Lang-vân, xã ấy, tổng Lương-cá, huyện Trấn-yên (Yên-báy)

Mông-bổ. Mel'e Ng-khánh-Quý có bằng Sơ-học Pháp-Việt, nay được bổ giáo-tập phụ tá, lương mỗi tháng 15 p.

Bán muối tại chợ Đồng-xuân — Muối của thành phố bán tại chợ Đồng xuân vài hôm nay đã thấy được thứ trắng hơn trước một chút bởi vậy người mua lại đông hơn nữa. Nhưng số muối bán một ngày trước định là một tấn mà nay rất xuống có 500 cân. Vì thứ chợ hàng Da với chợ Hôm mỗi nơi cũng cho bán 500 cân nữa thì có phải hay không ?

Đồ đồng bày tết !
Đồ đồng biếu tết !!

HOÀNG-XUÂN-LAN

Fonderie Tonkinoise

53 bis, Avenue Henri d'Orléans, 53 bis

(Đầu ngõ Tram)

HANOI

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1$50

Phòng tham bệnh tại HƯƠNG GIA-LONG, 32.

GIÂY NÓI SỐ 236

3018.

In nhanh !
Chữ đẹp !
Giấy tốt !
Giá hạ !

Bản-quán mới nhận được các thứ giấy ở Tây gởi sang, như giấy thiếp danh, giấy báo-tang, giấy viết thư, vân vân.

Vậy từ nay bản-quán sẽ bắt đầu nhận các việc in nhu mọi nhà-in khác.

Ham chơi một chút thư danh ? — Trong một phố kia vốn có tiếng là nơi phồn-thịnh, mới đây có một đám cưới cũng khá linh-đình, cũng song-mã cao-sơn đưa đón, cũng xa-tanh áo gấm bành bao, sau khi động phòng hoa chúc tình tự vấn nồng nàn, mà đến nay cũng đã mấy tháng giời rồi, vợ chồng cũng vẫn chiếu nhau như khách. Thế thì đám cưới ấy có lấy gì làm lạ mà đáng nói, song cái thói đời bây giờ thường hay chuộng danh tham giá, nên vợ ông nhà này cũng chỉ vì thế mà lấy nhau, lại cũng chỉ vì thế mà bọ đối nhau, bọ lừa nhau vì một miếng « tham », bọ lòe nhau về tòa nhà gác. Ôi ! vợ chồng đời nay sao bọ lừa nhau như miếng mồi thế ? Nguyên là có con gái ở phố ấy, tuổi vừa đôi tám, tuy không quốc-sắc thiên-hương, tuy không tiền trăm bạc vạn, nhưng cũng bảnh bao một gái thuyền quyên, đường đường một tay tư-bản ! Bởi thế nên xôn xao anh yến chẳng tiếc mặt nào, song cô ta vẫn nhất định phòng thu khép cửa, kén mặt tri-âm ; có thường nói : Phi những tay tham tay đốc thì có quyết cứ khép cửa phòng thu. Bởi có nói thế nên từ đó không ai dám đến tỏi.

Cần có yện-ổa có thể nào lại lọt vào tai một thầy ký đã mưu kia, thấy thỉnh-cầu cũng các anh em gọi thầy là ông thơm để ít bữa nữa thầy đi lấy vợ. Quả vậy, vài ba tháng về sau, thầy ký này đã nghiễm nhiên một vị tham tiếng s, rồi thầy lần la mượn người mối lái, thì cô này thành ra mắc miệng mà phải lấy thầy. Dần dần câu chuyện vỡ lở, cô ta tuy biết nhưng cũng trót vì tay đã nhúng chàm, đành cắn răng mà nín chặt lấy chữ đồng vậy.

Than ôi ! Vợ chồng là việc trăm năm, khuyên ai chớ vội tham chút hư danh, rồi lại trách ông tơ xe chẳng lựa.

X.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Trường kỹ nghệ thực-hành Hải-phòng. — Vì dịp lễ Noël, trường kỹ-nghệ thực-hành Hải-phòng sẽ nghỉ học ngày 25 décembre 1924 và về dịp tết nguyên-đán tây thì được nghỉ từ thứ ba 31 décembre 1924, sau buổi học chiều, đến hết ngày chủ nhật 4 janvier 1925.

Văn-đề nhà cửa đất đỏ. — Một số báo trước đã bày tỏ mọi lẽ về vấn-đề nhà cửa đất đỏ và các cách bắt chẹt của gia-chủ đối với người ở thuê thế nào, mong rằng những điều khẩn-cầu trong bài đó lọt được đến tai các ông hội-viên thành-phố ta để các ông ấy chiếu tình nghĩ cách giải-quyết giúp, thì chẳng ngờ ngày nay lại mới nghe được tin rằng chính một ông « hội » ta có nhà cho thuê lại bắt chước những đường lối đó mà xử trí với bà con mình có chán không ? Ôi ! thế mới biết nhân-dục vô-nhai là thế, chứ nọ kể là sự ích-công lợi-c ung chi chi hết, bà con ta thật là tuyệt vọng vậy !

Đi đâu đã vẽ. — Tsim Yune-Chi ở số nhà 30 phố Bắc-ninh lại sở Cẩm hồi 15 giờ ngày hôm kia trình rằng đứa con trai của thím là Tsan San Tsoi lên mười tuổi đi đâu mất từ ngày 13 trước thì nay đã về nhà rồi.

Giải ra ngoại châu. — Ngày mồm qua có bảy tên ăn mày đi lang thang các phố đã phải bắt giải ra ngoại châu.

Chó cắn. — Hai con chó tây của M. Franot ở số nhà 123 Bonnal sáng hôm qua, hồi 7 giờ một con chó cắn cậu con trai ông ấy thì đều đã đưa vào sở thú-y để xét.

TUYÊN-QUANG

Thư từ và báo chậm quá. Đó này ai cũng phải phàn nàn về sự thư từ đưa e cậm trễ quá, từ khi thư giao cho hương-hội đưa đến giờ thì phần nhiều người nhà xa sở hương-hội đều bị lạc thư. Nghe đâu người mang tư cứ xếp hàng tập thư của thành phố ở nhà mà không chịu đưa ngay. Hoặc có khi người nào xa quá mà khó tìm thì lại tiện tay gửi giả về người gửi thư. Không biết những ông có quyền trong hương hội sao không chịu trông nom đến việc ấy cho thành phố !

Lại đến báo đưa cũng chậm nữa. thường khi báo thứ bai mãi đến thứ tư thứ năm mới nhận được, mà cũng có khi nhận được hai ba tờ một lúc, khi bóc ra, xem ở cái giấy quấn báo thường hồ gián hãy còn ướt. Không hiểu duyên cớ vì đâu mà báo đã hàng hai ba ngày mà hồ vẫn còn ướt như tuồi.

Lười trời khó tránh ! — Chiều 17 décembre vừa rồi có nhà một người lính khố-đỏ nhân khi hai vợ chồng đi vắng chỉ có đứa bé con ở nhà, bị quân gian phi thừa cơ lẻn vào bẻ khóa lấy mất 571$00. Đến khi người lính về thấy mất trộm, tiếc của phát điên cuồng, lăn khóc vật vã. Quan bình biết liền bắt người cùng làm một sở và cùng ở chung nhà để xét ỏi, và khám lốt chân trên *tường*, thì một đứa bé con kéo quạt xung răng : người bếp khố đỏ ở cạnh buồng người mất của ấy, trong khi vắng về trèo qua tường sang lấy số bạc đó, sau vì tiết lộ ra nỗi biết chuyện, thì tên gian phạm kia đã cho nó một cái giấy 5$00 dặn không được lộ chuyện.

Quân gian này cũng đã khôn lại ngoan, khi lấy trộm được rồi, lại còn để thừa lại một số 4 đồng bạc hào không lấy, và các đồ nữ trang. Sau khi lấy rồi lại trèo về nhà mình mà lục tung quần áo rồm *rương* ra, để giả dạng là mình cũng bị quân gian vào nhà vậy. Nay xét ra manh mối thì tên gian phạm lấy hiện đã bị tống giam rồi.

B. S. lai cảo

HÒA-BÌNH

Việc bán muối. — Đến ngót một tháng nay, quan công-sứ đã thương-lượng với sở Thương-chính cho đem muối đến bán tại hai chợ to nhất trong tỉnh là chợ Phương-lâm và chợ Bờ.

Cứ phiên chợ thì ngài cử hai ông phán cùng với quan châu và trưởng phố sở tại đứng bán, còn ngài thì đi lại trông nom luôn. Muối bán xu một cân lấy đong bằng một cái lấu ngũ, mỗi người chỉ được mua đến bốn cân là cùng. Đủ ăn trong một phiên chợ mười ngày. Còn những người ở xa đến thì ngài xét nên cho mấy người một tải thì ngài nói với sở Thương-chính phát cho. Nhân dân thật đã nhờ cái cách ấy mà thoát được cái nạn khan muối xưa nay chưa từng có bao giờ.

Ta mong rằng các tỉnh dưới trung-châu quan trên cũng nghĩ đến dân mà thương-lượng với sở Thương-chính phái người đi các chợ to bán muối lẻ như ở đây thì thực là hạnh-phúc cho dân lắm.

Tính ra bán 0$05 một cân thì mỗi tấn muối lãi được đó 7, 8 đồng, tiền lãi ấy quan sử lấy dùng vào việc mở mang trường Bách-nghệ là trường ngài lập ra đã được 5, 6 tháng nay. Quan công-sứ Grossin, từ khi đến trọng nhậm tỉnh này, đã ra sức tu-bổ đường sá, mở mang việc học, chỉ một lòng vì dân chi nghĩa, thật là một ông quan có giá-trị.

THÁI-BÌNH

Hội Trí-tri. — *Tiệc trà nghênh-tiếp quan Khâm-sứ Tissot.* — Sau đây bản quan được dịch bài diễn-văn của quan Khâm-sứ Tissot đọc trong khi hội Trí-tri đặt tiệc trà nghênh-tiếp ngài ở Thái-bình 4 décembre mới rồi.

Ông hội-trưởng, các ông,

Các ông đặt ra buổi họp mặt hôm nay, tôi rất lấy làm cảm động lắm. Tôi cảm tạ các ông về cái mỹ ý ấy, cùng những tình cảm nồng-nàn mà các ông vừa giãi bày một cách thanh thú và tử tế biết bao. Tiếp được giấy các ông mời, tôi vui lòng nhận ngay. Tược thế, tôi chính là người trong hội, chứ có phải xa lạ gì, vì tôi có đến trong hội Trí-tri đến nay có ngoài 30 năm, mà cả lúc hội mới lọt lòng ra đời, tôi cũng hầu được biết nữa.

Cái buổi thân-ái bữa nay, tôi không muốn đem làm một buổi giảng luận-lý đâu nhưng có một vấn-đề tôi muốn nói chuyện với các ông đây, nhân nhiều là người có vợ có con cả. Chẳng biết các ông có đứng nóng ruột quá mà vui lòng nghe chuyện của một người từ khi ở Pháp sang cõi Đông-pháp này bao giờ cũng lưu tâm về việc giáo-dục của bọn thiếu-niên Việt-Nam này không. Tôi sẽ nói vắn tắt mà thôi.

Tôi chẳng phải nói thì các ông cũng biết các việc lớn trong lịch-sử, cái cần nguyên là do ở sự hành-động riêng của từng người mà ra, mà sự hành động của từng người ấy có ảnh hưởng sâu xa, ảnh hưởng một cách miên diên bất tận, hoặc tốt hoặc xấu, đối với nền chính-trị, xã-hội, và kinh-tế từng nước. Vậy thế mà, các ông hẳn cũng biết cái sự hành động ấy là do ở phong-hóa mà gây nên, mà gây nên nền phong-hóa lại là nhờ về giáo dục đấy.

Người lương-thiện với người độc ác hai người xử thế tất khác nhau. Cái phong-hóa tốt gây nên mọi việc hay, và làm cho một nước được phồn-thịnh.

Chớ nên hiểu lầm sự giáo-dục với sự học-vấn. Chữ giáo-dục với chữ học-vấn, người ta thường coi là đồng nghĩa với nhau, lại có khi cho là trọng nhẹ nhau. Hai đằng cũng không đúng cả.

Cái mục-đích sự giáo-dục, mà chính đó là cái mục đích cốt yếu và thiết cận, là đào-tạo cái tâm tính của trẻ, nghĩa là chỉ bảo cho chúng biết cái đường ăn ở hợp đạo thường, hoặc làm việc này, hoặc tránh việc khác, rèn đúc cái tâm hồn của trẻ, giáo-dục là thuộc về cái phạm-vi đạo đức.

Những kiến-thức tốt của trí-tuệ không quan hệ mấy về đức tính người ta. Có người đức tính tốt, biết mến điều hay, thích làm điều hay, mà trí tuệ tầm thường. Trái lại, có người trí tuệ minh mẫn quảng bác, nhiều nhà bác-học đại danh mà bụng không tốt và ghê mồm-mép về cái khoái-lạc tầm thường.

Người biết chịu khó làm lụng, thì được hưởng sự yên vui, giữa lòng kiên nghị, những lúc xảy ra sự đau đớn, cũng được yên ải trong lòng. Ta nên nhớ cái gương gần đây là cụ Augustin Thierry, là một nhà sử-học đại danh, vừa bị tê liệt, mà cũng vẫn cứ giữ mãi kính-sử, sau trở nên danh tiếng vang lừng, mà coi cái khổ một cách bình tĩnh như không.

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to lắm!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tàu Nouvelle-Calédonie phụng lệnh chạy thẳng!

Chiến-hạm đại-đoàn phòng của MONTÉS qui ông, có chở nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng quen rất hay, đáng nên gọi là thưởng, trước lục phó thị giới cho qui-khách phòng chế-dùng để tỏ thành-giả.

Khâm thử.

以嘉興製造酒精補腦滋陰大補元氣公鑒

Rượu này đã kê-cứu theo thủy thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ, 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức, chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Thứ serge toàn laine mùi huyền khổ rộng 140/m. Dùng may quần áo đàn ông thì thực đẹp, giá 2 $ 80 và 3 $ 50 một thước

Hỏi xin mẫu tại hiệu : H Valtée, 37, phố Paul Bert, Hanoi.

Xin gửi luôn cả timbre để giả lời.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc: các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

Nói qua mấy câu trên này, thì có thể rõ nghĩa được chữ giáo-dục theo một nghĩa chật-hẹp và tương phản với chữ học vấn. Người ta thường nghĩa chữ giáo-dục là: « Đào luyện chí-ý và tâm tính » Còn học vấn là công việc của ông thầy và của sách vở, chứ cái giáo dục thì bắt đầu từ lúc lọt lòng mẹ ra, giáo-dục là trước hết, và nhất là nhờ về cha mẹ trong nhà

Ta xem như thế, thì biết học-vấn không đủ đào luyện cái tâm tính con trẻ. Một người biết chữ, chưa chắc đã là một người giữ được cái hay, chứ không phải như lắm người thường bảo lầm rằng trường học có cái bí-quyết làm cho đứa trẻ nào cũng trở nên người có đức-hạnh được đâu. Một mình học-vấn không có sức làm cho đạo-đức tăng tiến, nhưng học-vấng úp sức cho giáo-dục được mạnh lắm, vì học-vấn mở mang cái trí não cho người ta, thì làm cho người ta tăng tiến cái giá trị lên. M. Marion, giáo-sư triết-học ở đại-học-đường Paris, có nói: Sự học là một cách, mà cách ấy là cách tốt nhất để nơi lên cái chính lý thiên-liêng, nó quản trị tất các sự vật về đường vật-chất và về đường tinh-thần, nói kể ra nữa là nơi lên gần tới đừng thiêng liêng là căn nguyên tất cả các sự vật trên đời vậy.

Xưa nay người ta vẫn hiểu và vẫn ca tụng cái hay của sự học. Linh-mục de la Salle, là người dựng nên các trường học Thiên-chúa giáo, cũng nói nên coi trọng bách giáo-dục con trẻ. Trước thì gia-đình, sau có học-đường để yêu-mến con trẻ, và luyện tập cho sau này chúng ra cạnh tranh với đời không đến thất bại, gây dựng cho chúng nên người hữu-ích, người đức hạnh. Nhưng nếu gia-đình không trợ lực cho học-đường, gia-đình không trông nom đến sự giáo-dục của con trẻ, mà phó thác cả cho thầy giáo, thì học-đường không sao đạt được mục đích đâu.

Trong đời con trẻ, có một lúc cái trách vụ của cha mẹ rất quan trọng, ngoài cha mẹ ông ai thay được, ấy là lúc con trẻ thôi học, chọn nghề nghiệp làm ăn. Trong nhiều gia-quyến kia, người ta thường để mặc con trẻ tự kén chọn lấy, và cứ để cho con trẻ tùy theo cái khuynh hướng mình mà lựa chọn. Đó thực là một điều lầm. Làm như thế thực là có trách nhiệm lớn với con trẻ về sau.

Khuyên nhủ không phải nghĩa là bắt buộc, khuyên nhủ con trẻ không phải là bắt buộc nó phải hi-sinh cái khuynh-hướng của nó, mà theo ý riêng của cha mẹ đâu.

Lắm nghề nghiệp bắt buộc người ta nhiều nghĩa-vụ, mà kẻ thiếu niên chưa đủ tư cách nghĩ tới được, hoặc là bắt buộc người ta phải có những trí thức phổ tạp, học thức chuyên môn mà chúng chưa có thì-giờ mà thu thập được. Vậy nên nói cho họ biết để giữ cho họ những mối phiền não cho nản nản về sau mà có khi làm mất lẫn nghị lực của chúng, và làm chúng thành một bọn oán đời giận thân.

Đời người ta sướng không phải là không phải làm lụng, không phải cạnh-tranh mà sướng, người sướng là người có làm lụng, biết điều phải, biết tự trọng, ấy nhờ về thế mà người ta được hưởng sự bình-yên, sự khoái lạc. Ngoài cái đức hạnh, tưởng không còn gì là sướng nữa. Người mà lương tâm không biết khắc khoải với điều ác, thì chỉ có những sự buồn rầu và sự lo-sợ mà thôi.

Cái đời ta hay hay dở thực là do tại ta làm nên. Theo như lời một nhà triết học nói, thì ở trong cái hiện-tại của ta ngày nay, có chứa chan những sự dĩ vãng và sự tương lai. Câu ấy nghĩa là các thời kỳ trong đời ta có liên lạc với nhau như thể các vòng tròn trong một cái xích sắt vậy, mỗi việc của ta làm bây giờ một phần là cái kết quả của việc ta làm ngày trước, và cái nguyên nhân cho việc ta làm sau này, mà việc ấy hay hay dở chẳng sớm thì chầy ta sẽ được hưởng phúc hoặc chịu vạ về đấy. Tục ngữ có câu: « Gieo giống gì thì gặt giống ấy », lại có câu: « Ai gieo gió thì gặt bão. »

Cái khoái-lạc trong đời ta là tự ta làm lấy. Vậy người ta phải làm một việc gì, mà phải làm cho đến nơi đến chốn, phải tự chọn lấy một việc mà sức mình làm được, và có thể làm được một cách tử-tế. Công việc ở đời, việc gì cũng đáng cần-trọng, vì vậy người ta làm gì cũng phải nên cẩn-trọng. Sự làm lụng thực là một vị thuốc hay, là cái bùa làm cho người ta được yên ổn, là cái nguồn-gốc của sự khoái-lạc, vì có làm lụng thì người ta mới trở nên người hay, người có ích cho đồng loại, người hết nghĩa-vụ đối với quốc-gia.

Thôi, tôi hãy xin nói đến đây, kẻo câu chuyện thành ra dài quá, mà làm cho các ông phải chú-ý quá lâu. Tuy vậy, không có mấy vấn-đề quan-trọng bằng cái vấn-đề giáo-dục, nào thể-dục, nào trí-dục, nào đức-dục, của con trẻ. Lớn từ một chánh-phủ, nhỏ đến một gia-đình, nếu xem thường xem khinh cái vấn đề ấy ắt đều đáng tội cả.

Một nhà triết-học trứ danh khác là ông Condorcet, mà hiện nay có một trường học lớn ở Paris đội tên ông, có nói: một nước mà có sức tự-trị lấy, hay là đành phải ngu hèn chẳng có trí phát-kiến gì, chỉ biết đổi thầy mà thôi hết người này đến người khác, để người ta tư-tưởng, hành-vi hộ, ấy là chỉ quan-hệ ở sự giáo-dục mà ra. Vậy tóm lại, ta nên kết-luận rằng, không có giáo-dục thì không làm được việc gì gọi là lớn-lao, là bền-chặt cả.

Sau cùng, tôi xin chúc hội Trí-tri Thái-bình, chúc ông hội-trưởng rất mãn-cán và chúc các hội-viên mỗi năm được cái vui mừng trông thấy công việc của mình có tiến-bộ thành công. Nếu trên con đường tiến-bộ mà có xảy gặp điều gì khó-khăn, thì chớ có ngã lòng nản chí, cứ nên vững dạ mà làm việc lợi cho nước, bồi đắp cái dây liên-lạc của hai nước Pháp Nam.

VIỆC KINH-ĐÔ

Cũng là một sự hoặc có chăng đó chăng? - Được vài hôm nay ở Kinh-đô có một bọn Khách kiều-cư thì bành một nghề buôn bán rất hợt. Xét cho kỹ thì có lẽ đó là một sự hoặc chăng mà lầy tiền đó chăng?

Bọn Khách-nầy ăn thụng quần đùi như là kiểu ăn mặc của họ trước khi có dân-quốc. Mỗi người cầm một tập giấy cáo bạch, giấy ấy in hai thứ chữ: Hán tự và quốc ngữ, về việc rao hàng một thứ thuốc bổ thận.

Cứ như trong lời rao hàng thì thuốc ấy lắm phương thần hiệu, mà giá mỗi hộp hai đồng. Giấy ấy chúng nó đưa cho hết thảy mọi người và mọi nơi nhà quan dân đều có cả.

Giá bán tuy là hai đồng một hộp, nhưng khi đến mua thuốc thì chỉ phải trả mỗi hộp một đồng hai hào thôi, giá ấy giảm bớt chỉ trong một ngày để bán chiêu hàng qua ngày sau sẽ bán giá cũ là hai đồng. Tuy thế mà qua ngày mai, ngày mốt lại vẫn cứ giả đồng hai mà bán; cho đến mấy mốt, ngày chiều-tà cũng cứ giả ấy hoài.

Lạ thay! Cứ lấy một điều không thật ấy thì đã đoán được cái hiệu nghiệm của phương thuốc ấy là thế nào, thế mà người ta cứ đua nhau đi mua, đành mua cho rẻ, kẻo sợ cách một ngày giá sẽ tăng cao lên. Có kẻ mua đến nửa tá, một tá, mà thuốc tuy chưa uống mà vẫn cứ cho là hiệu.

Nay cứ lấy sự cử động của bọn thương-nhơn ấy thì ta có thể cho là một điều hợ làm để hoặc - chúng mà lấy tiền cũng được cho có khé gì. Vậy ta nên phải bảo nhau rằng cái tánh mạnh ta là hệ trọng lắm, nếu có muốn bổ dưỡng hoặc điều trị thân thể ta, thì có quan lương-y đó, mỗi ngày tại nhà thương khám bệnh mà cho phải, si muốn dùng thì đến hỏi đã khỏi mất tiền mà được khám xét chứng bệnh rõ ràng, cho phương pháp hiệu nghiệm; hoặc ai có muốn dùng thuốc ta thì đã có những ông lang có tiếng hay có phương giỏi, khám nghiệm rõ ràng rồi sẽ xin phải cắt thuốc mà dùng, nỏ là phải là nhẫm, chẳng hơn chỉ bằng ở nơi giấy rao hàng, rồi mua thuốc về uống. Thưởng là một điều đáng cẩn thận, đáng đề phòng chớ nên sơ xuất vậy.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Đánh chết cái nết không chừa! — Một tên kia can tội ăn trộm bị giam ở ngục-thất, chửa mãn hạn mà trốn đi, quan trên phái người trốc nã đã mấy tháng, song cũng e ẩng tìm thấy được tung tích nó đâu cả, cũng tưởng hẳn cao bay xa chạy ở phương xa rồi, ai ngờ hắn vẫn lẩn lút trốn tránh tại các miền sơn cước thuộc về huyện Tuyên-hóa, cải thân là một thằng tù vượt ngục, mà còn dám cả gan giở cái nghề cũ ra, đi đào tường khoét ngạch nhà người. Nó tưởng rằng đã thoát được vòng luy-tiết rồi, thế là yên thân không sợ chi nữa. Nương trời nào dung đứa gian tà, và lại năng đi đêm thì có ngày gặp ma! Mới thêm nó lên vào nhà kia, toan việc vơ vét, nhưng khốn thay bản cửa « nặng nợ gông cùm! » trong khi mạch lên, bị người trong nhà tỉnh dậy được, tò hoán lên, hàng xóm láng diềng đổ đến, tuần phu trong xóm bắt trói lại, đem giải nạp tuyên càng. Xét căn cước nó, thì lẻ ra chính là tên đạo-phạm, mà mấy tháng nay các phủ, huyện đương trốc-nã chưa ra đó.

Ấy, đánh cho chết cái nết không chừa!

CUỘC THI CÂU-ĐỐI (1)

Câu ra:

Rằng nay thánh trạch dồi dào, tuổi ra đã khắp.

Các câu đối:

Làm cho tiếng loa rậy đất, rõ mặt phi-thường. Từ đây long vân gặp hội, nỗ-nức gần xa. Cho phu ân-tình báo-đáp nhờ cạy uy-linh. Bấy lâu bình-thành công đức thấm vào đã sâu

Nguyễn-thị-Tân
Tứa-cục Lao-kay

Nhờ bóng tùng-quân che-chở, xuân hãy rồn dài.

Nguyễn qui-Tây
Trường Pháp-Việt Đắp-cầu

(1) *Tập một câu ở trong bộ « Tục Tái-sinh-duyên » mà đối, chứ không phải tập* **Kiều.**

LỜI RAO BÁN ĐẤT

Muốn bán một khu đất chừng 2 000 thước vuông ở bên cạnh Nhà-Diêm, trước của 24 gian, chung quanh có sây tường

Mua cả khu hay mua lẻ cũng được. Xin hỏi tại ông Ngôn, phố Mới, số 28, Hanoi, hoặc M. Khỷ ở Nhà-Diêm

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi báo-quán, thì cho biết cả số in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ-cục, văn tắt hoặc thân quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản quán không biết ai mà trả lời.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 20 Décembre 1924

QUAN-ÂM THỊ-KÍNH

Tối chủ-nhật 21 Décembre 1924

NHỊ-ĐỘ-MAI (hồi thứ hai)

Hồi này hay nhất, diễn từ Đỗ-thận báo tin đến Nhị-độ-mai khai.

Tối thứ hai 22 Décembre 1924

BẤT TÌNH NHÂN SỰ

Rõ ràng ta vẫn là ta
Vẫn vơ vựa thể hồn ma xác người.
Nào than tiếc nọ nói cười,
Cũng sư sao lại giống người đi tu

Hạ giá chỗ ngồi

Trên gác và dưới nhà

Giữa gác	
Ghế mây	0 p 60
gỗ,	0 30
Hai bên gác	
Bao lơn.	0 30
Cạnh bao lơn.	0 20
Giữa nhà	
Hạng nhất.	0 30
Hạng nhì.	0 20
Hạng ba (hai bên)	0 10

TRÀ VINH-MẬU

Bản hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vĩ-đi-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi

sao như liên-tâm, ô long và thủy tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ canh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THẢI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU dâng báo, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU

Nam định: phố Khách, số 141.
Hà nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

HÔTEL DE FRANCE

29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí-khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p, trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Tăng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mang dong khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2000

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh họ không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẫm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình qui-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đẹp, giết cao-su Wood-Milne, dây giầy (lacet) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố.

NGUYỄN-TIẾN-NAM kính mời

Giá giầy ở cao-lu số 6 của bản-hiệu, nay sin tinh hạ giá ở tarif nº 7 hạ nhiều

A-LÔ!!! A-LÔ!!!

Ngài đã xem ở Hà-nội Hà-nội thấy cái gì là nên lưu-ý nhất?

— *A-lô! Tôi thấy máy cao-xe-đạp France Sport, Venus và Phillos là nên lưu ý nhất, vì nó vừa đẹp vừa lại vừa bền lắm*

— *A-lô! Thế xong hội-chợ bạn ở đâu?*

— *A-lô! Tôi nghe đâu bản tại hiệu TIẾT-HIẾU-TRUNG đối TRÚC-THÀNH, nº 35, Place Neyret (Phố cửa Nam) Hanoi*

— *A-lô! Tôi nghe đâu hiệu ấy bán nhiều hàng họ lắm phải không?*

— *A-lô! Phải đấy!!*

— *Merci. Au revoir!!*

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TÁM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000. 00
5 lô.	1.000. 00
10 lô.	500. 00
100 lô.	100. 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi ốm khỏi bệnh.

Giá bán: 1 $ 20 một lọ

Ở Đông Pháp này có một nhà rượu hiệu ông sao là của người Nam-Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, đủ cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá tiền rất rẻ, bán buôn bán lẻ, xin các quí-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MAO
Chủ-hiệu : Distillerie du Nord
56 và 58 Quai Clémenceau
HANOI

NÊN ĐỘI !!

Thường-thường các ngài hay hỏi đến các thứ mũ *Feutre thượng hạng, kiểu thật tối tân ;* vậy năm nay bản-hiệu xin theo ý các ngài mà gởi sang đủ các thứ mũ ấy để các ngài dùng cho được vừa ý.

Các ngài muốn đội những thứ mũ ấy thì chỉ duy có bản-hiệu là có thôi, mà những thứ mũ này kiểu rất đẹp, giá bán phải chăng, đội rất bền, trong mấy năm cũng không hỏng được.

Nay kính
HAI-CHINH
74-76, Rue du Pont en Bois, 74-76
HANOI
2042

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các tỉnh xa vì ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nên không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins sống thuốc viên :

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng : *2 viên buổi sang.*
2 viên buổi chiều.

Giá : 1$90

NÊN LẠI HIỆU QUEN !

Hiệu chúng tôi làm khăn xếp đã lâu năm vẫn được nhiều quí-khách tín dùng nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bản-hiệu làm bằng lượt và nhiều thứ tốt ; vải lót trong khăn đi có riêng một thứ vải tốt hơn các thứ vải sơn. Vậy bản-hiệu có in sẵn giấy kính các để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc đo đầu cho đúng bằng cái giấy bổ vào trong thư gửi cho bản-hiệu. Hàng xa gửi lĩnh hoặc giao ngân.

LAN-PHƯƠNG N° 79, *Rue de la Soie, Hanoi*
2110

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại.

Cả cước độ hơn một đồng một lọ.
2082

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Paiements en timbres-poste)

Nhiều ông gởi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đi chế ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

NHÃN ĐẸP

Ngài muốn dùng cái nhẫn đẹp hoặc đồ dùng bằng vàng bạc thực, xin ngài chiếu-cố cho bản-hiệu.

Hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Bất cứ ít nhiều, đều xin hoan-nghênh.

TONG-YUNE-TAI VING-KI
2103 *49, Phố hàng Ngang, Hanoi*

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

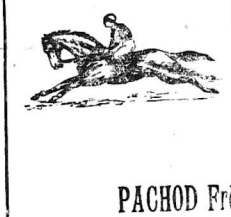
THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÂN

Chúng tôi lấy làm hân-hạnh mà bá-cáo cho công chúng đều biết rằng quan Bác-sĩ Leroy, là thầy thuốc, coi các nhà thương ở Ba-lê mới tìm được một thứ thuốc rất công hiệu để chữa những bệnh không ngờ được, bệnh đau gân, bệnh gà, đánh trống ngực, khó thở, đi làm cho chỉ được sáng cho ốc được yên lặng và được tinh thần.

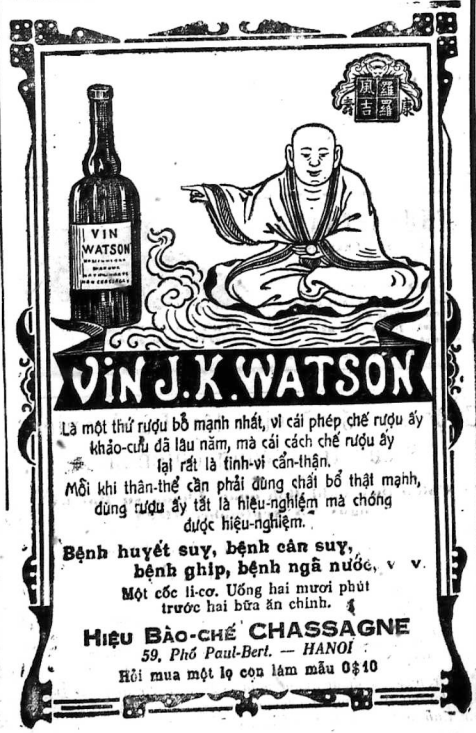
Quan Bác-sĩ Leroy ngài bảo thuốc Neurinase này dùng mà chữa bệnh không ngờ được, đau gân, đau cốt thì rất là công hiệu. Thực là một thứ thuốc rất tốt, không nguy hiểm gì cả, mà ở xứ nóng dùng thì lại càng tốt lắm.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.
2056

NHỮNG BỒ TO' LỰA HIỆU C. J. BONNET LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie LYON
2050

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

Bệnh huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau đề thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, gáy đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Bàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet PARIS
15 H. 15, Lodgate Hill LONDRES

Thuốc cao Foster

Một thứ thuốc thần diệu trị các bệnh ngoài da và bệnh hạ trĩ

Người ta không có thể dùng thuốc gì công hiệu bằng thuốc cao Foster để trị các bệnh ngoài da. Bệnh lâu ngày, cũng nó về làm cũng đều đau trị bằng thuốc ấy công khai. Tại thuốc có những chất trừ độc, làm cho đỡ đau, và làm cho lên da thành sẹo. Trong những khi lở nó hẽ lâu, đều tinh, v. v. dùng thuốc ấy rồi là công hiệu. Thuốc ấy làm cho đỡ ngứa ngay lập tức.

Nhưng thuốc ấy sở dĩ được tiếng khắp thế giới, nhất là vì thuốc ấy trị bệnh hạ trĩ hơn là trong cuộc 8 mươi, hoặc khu trước nó mắc rất là công-hiệu. Dùng thuốc làm cho nó đỡ đau ngay, và nó dùng lâu thì trừ hẳn được bệnh, khỏi cho không phải mổ cắt nữa. Không người có ngờ, đi xe đạp, thì nhà nào cũng nên có một hộp thuốc ấy thì rất là tiện lợi. Các thứ thuốc Foster số 28 Rue Saint Ferdinand, Paris 17.

Hàng bào-chế nào cũng có bán

Nhà Bán-đồ « TẮM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

*Bệnh thần-kinh-suy, bệnh ngủ không được, bệnh đau đầu, bệnh hay quên, bệnh hay sợ hãi, bệnh hay nghĩ ngợi, bệnh hay lo lắng, bệnh hay cáu gắt, bệnh hay nhức đầu, bệnh hay chóng mặt, bệnh hay ù tai, bệnh hay hoa mắt, bệnh hay mỏi mệt, bệnh hay ăn không tiêu, bệnh hay đi tiểu luôn, bệnh hay đi tiểu đêm, bệnh hay đi tiểu ra máu, bệnh hay đi tiểu ra mủ, bệnh hay đi tiểu ra nước, bệnh hay đi tiểu ra nước đục, bệnh hay đi tiểu ra nước trong, bệnh hay đi tiểu ra nước vàng, bệnh hay đi tiểu ra nước đỏ, bệnh hay đi tiểu ra nước đen, bệnh hay đi tiểu ra nước xanh, bệnh hay đi tiểu ra nước tím, bệnh hay đi tiểu ra nước hồng, bệnh hay đi tiểu ra nước cam, bệnh hay đi tiểu ra nước lục, bệnh hay đi tiểu ra nước lam, bệnh hay đi tiểu ra nước chàm